

Temeljem članka 30. točka 13. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09., 16/09. i 2/13.), Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na 11. sjednici 19. studenoga 2014. godine

ZAKLJUČAK

povodom razmatranja Informacije o stanju u gospodarstvu na području Osječko-baranjske županije

I.

Skupština prihvaća Informaciju o stanju u gospodarstvu na području Osječko-baranjske županije, koju su pripremili HGK Županijska komora Osijek i Upravni odjel za gospodarstvo i regionalni razvoj Osječko-baranjske županije.

II.

Skupština iskazuje zabrinutost prikazanim nastavkom trenda pada pojedinih gospodarskih aktivnosti u Županiji u 2013. godini, koji je započeo još u 2008. godini.

Skupština naglašava da svoj prilog ovim trendovima daje i vanjskotrgovinsko poslovanje s padom izvoza, porastom uvoza i smanjivanjem pozitivnog salda razmjene, samo u 2013. u odnosu na prethodnu godinu, za 23,4%. Ovdje se osobito ističe da se od ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju uvoz poljoprivrednih proizvoda povećao za 250 milijuna eura.

III.

U ovom kontekstu, treba sagledavati i posljedice jednostrane odluke Ruske Federacije o zabrani uvoza poljoprivredno-prehrambenih proizvoda iz Europske unije, kao odgovora na uvođenje sankcija Europske unije, zbog koje izvoznici iz Hrvatske trpe izravnu štetu. To dovodi do poremećaja na tržištu jer će poljoprivredni proizvodi iz Europske unije u vrijednosti od 12 milijardi eura umjesto na ruskom tržištu završiti na tržištu EU. Prvi znakovi poremećaja već su vidljivi na hrvatskom tržištu gdje su proizvođači izloženi pritisku trgovaca da smanje cijene, te dolazi do poremećaja u redovitim trgovinskim odnosima, odnosno ustezanja trgovaca u preuzimanju proizvoda u očekivanju pada cijena. Ovo posebno negativno utječe na sektor voća s obzirom na sezonski karakter proizvoda i nemogućnost duljeg skladištenja.

Ocjenjujući da nastalo stanje ugrožava osobito hrvatske poljoprivredne proizvođače i prerađivače, koji su već sada na koljenima, Župan je zatražio od Ministarstva poljoprivrede da hitno donese nacionalne mjere zaštite proizvođača hrane i zaštite tržišta Republike Hrvatske, smatrajući da je uz provođenje europskih mjera potrebno i nacionalnim mjerama zaštititi domaće proizvođače i prerađivače jer će se na taj način zaštititi i ukupnost interesa Republike Hrvatske.

Skupština je suglasna da se rješenja traže prije svega kroz Zajedničku poljoprivrednu politiku i odluke Vijeća ministara Europske unije, ali upozorava i na potrebu poduzimanja mjera zaštite nacionalnih interesa sukladno članku 37. Ugovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, prema kojem "ako se do kraja razdoblja od najviše tri godine od pristupanja pojave poteškoće koje su ozbiljne i koje bi mogle dulje potrajati u bilo kojem sektoru gospodarstva ili poteškoće koje bi mogle izazvati ozbiljno pogoršanje stanja gospodarstva određenih područja, Hrvatska može zatražiti odobrenje za poduzimanje zaštitnih mjera u svrhu popravljivanja stanja i prilagodbe dotičnog sektora gospodarstvu unutarnjeg tržišta."

S tim u svezi, Agencija za tržišno natjecanje mora sustavno provoditi učinkoviti nadzor tržišta i ne dozvoliti stavljanje na tržište uvezenih proizvoda kojima je državnim subvencioniranjem omogućen plasman po "dampinškim cijenama". Radi očuvanja vlastite poljoprivredne proizvodnje i seljaka, te države plasmanom proizvoda po cijenama, koje ne pokrivaju ni dio stvarnih troškova proizvodnje i iza kojih se u pravilu nalaze skrivene potpore, uništavaju hrvatski proizvod koji im u sadašnjim uvjetima nije i ne može biti konkurentan.

Svjesna upozorenja da ukoliko izostanu nacionalne mjere Hrvatska će izgubiti i ovo malo preostale poljoprivredne proizvodnje i prerađivačke industrije, Skupština ocjenjuje da Republika Hrvatska mora hitno zaštititi svoje poljoprivredne proizvođače i prerađivače.

Republika Hrvatska treba pokrenuti mehanizme zaštite domaćih poljoprivrednih proizvoda i hrvatskog tržišta, čak i uz prijetnju plaćanja kazni. To je dugoročno promatrano sigurno bolja opcija očuvanja vlastite proizvodnje u svim sektorima i zaštite domaćih poljoprivrednih proizvođača, prvenstveno malih poljoprivrednika. Nacionalni interes treba biti najvažniji, o čemu svjedoči i činjenica da kazne plaćaju čak i države članice EU koje imaju jasne nacionalne strategije, ali i na taj način čuvaju vlastitu proizvodnju i nacionalne interese.

IV.

Ovaj Zaključak će biti dostavljen najvišim tijelima državne vlasti u Republici Hrvatskoj.

V.

Ovaj Zaključak bit će objavljen u "Županijskom glasniku".

Klasa: 302-01/14-01/13
Urbroj: 2158/1-01-01-14-4

Osijek, 19. studenoga 2014.

Predsjednik

Antun Kapraljević, v.r.